

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/275/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714203156
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5714203156.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a JUDr. Miroslava Jamricha, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti odporcom: v rade 1/ Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. B. D. XXX/XX, XXX XX P. a v rade 2/ P. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. B. D. XXX/XX, XXX XX P., v konaní o zaplatenie sumy 5 896,20 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin, č. k. 9C/186/2014-56 zo dňa 23. októbra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, v ktorom okresný súd návrh vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku o náhrade trov, **p o t v r d z u j e .**

Vo výroku, ktorým bolo návrhu navrhovateľa vyhovené, odvolaním nenapadnutom, ponecháva rozsudok okresného súdu **nedotknutý.**

Odporcom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd vo výroku I. uložil odporcom **povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 4 755,- eur spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.03.2011 do 11.08.2013 vo výške 286,88 eur a s ročným úrokom z omeškania vo výške 8,5 % zo sumy 4 755,- eur od 12.08.2013 do zaplatenia.** Vo výroku II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku III. priznal navrhovateľovi náhradu trov konania do výšky 100 %.

Považoval za preukázané, že odporcovia uzavreli s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu o úvere, na základe ktorej boli povinní splácať mu poskytnutý úver splátkami vo výške 2 856,00 Sk (95,10 eur), splatnými 20. dňa v mesiaci. Súd mal ďalej za preukázané, že uzavretá zmluva o úvere obsahuje všetky zákonom ustanovené náležitosti. V zmysle ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa súd skúmal, či nárok navrhovateľa, uplatnený v návrhu na začatie konania, nie je premlčaný a dospel k záveru, že tento premlčaný je, a to v časti o zaplatenie splátok poskytnutého úveru, splatných odo dňa 20.03.2010 do 20.02.2011 vrátane. Vzhľadom na to, že použitie ustanovení o premlčaní, obsiahnutých v Občianskom zákonníku, je na prospech odporcov ako zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom, súd ich použil napriek tomu, že ide o zmluvu, ktorá sa spravuje Obchodným zákonníkom. Vzhľadom na to, že návrh navrhovateľa na začatie konania došiel súdu dňa 12.03.2014, vo vzťahu k splátkam poskytnutého úveru, splatným odo dňa 20.03.2010 do 20.02.2011 vrátane, bol návrh na začatie konania na súd podaný po uplynutí premlčacej doby, nárok na zaplatenie týchto splátok bol premlčaný, súd ho preto navrhovateľovi nemohol priznať a jeho návrh na začatie konania v tejto časti zamietol. Nárok navrhovateľa na zaplatenie splátok poskytnutého úveru, splatných odo dňa 20.03.2011 vrátane do

konečnej splatnosti poskytnutého úveru, považoval súd za právne opodstatnený a v tejto časti návrhu navrhovateľa na začatie konania vyhovel. Vzhľadom na to, že navrhovateľ mal vo veci neúspech v pomerne nepatrnej časti, súd mu priznal plnú náhradu trov konania proti odporcom.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namietol, že rozhodnutie okresného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a nedostatočnom zistení skutkového stavu. Zároveň dal do pozornosti, že v období do 31.12.2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj na zmluvu podľa ust. § 55 Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere bola upravená len v Obchodnom zákonníku. V dôsledku toho sa na účastníkov nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení

§ 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka. Poukázal na jednotlivé rozhodnutia krajských súdov. Navrhovateľ nemohol ďalej súhlasiť s aplikáciou ust. § 5b ZoOS, pričom poukázal na znenie Ústavy SR, ako i rozhodnutí Ústavného súdu SR ohľadne spätného pôsobenia právnej úpravy. Navrhol predmetné rozhodnutie zmeniť a jeho návrhu vyhovieť alebo rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uplatnil si trovy konania.

K podanému odvolaniu sa odporcovia nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. tento v odvolaní napadnutej časti podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 219 ods. 2 O.s.p.), keďže ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil.

V prvom rade je nutné zdôrazniť, že zmluva o splátkovom úvere zo dňa 2.5.2005 bola uzavretá medzi osobou (právnym predchodcom navrhovateľa), ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti v čase uzavretia zmluvy poskytovala (okrem iného aj) spotrebiteľské úvery a fyzickou osobou (odporcom), ktorej bol poskytnutý úver na iný účel ako je výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Odporca teda v zmysle ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch mal v danom právnom vzťahu postavenie spotrebiteľa a z titulu tohto postavenia požíval zákonom poskytnutú všeobecnú ochranu. Pre posúdenie daného právneho vzťahu ako spotrebiteľského nemalo význam, že sa zmluva o úvere ako tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka) spravuje výhradne ustanoveniami Obchodného zákonníka. Ku dňu uzavretia zmluvy bola ochrana spotrebiteľa v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka formulovaná užšie a definovala spotrebiteľskú zmluvu obmedzujúc sa na určité typy zmlúv (zmluva o úvere pod túto definíciu nespádala). Ochrana spotrebiteľa v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch však bola v tom čase jednoznačne súčasťou nášho právneho poriadku.

Uzavretý zmluvný vzťah je preto potrebné posudzovať v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako spotrebiteľský vzťah, ako aj v kontexte zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Aj keď ustanovenie § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka výslovne uvádza, že právne vzťahy z absolútnych obchodov sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu a účastníkov, prostredníctvom ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka došlo k rozdeleniu obchodno-právnych vzťahov aj na ďalšiu kategóriu, ktorú predstavujú vzťahy medzi podnikateľom (ako dodávateľom) a spotrebiteľom.

Slovenská súdna prax v súčasnej dobe zastáva názor, že právna úprava chrániaca spotrebiteľa odôvodňuje aplikáciu ustanovenia (v duálnom režime, tak podľa Obchodného, ako aj Občianskeho zákonníka), ktoré by mohlo byť pre spotrebiteľa (v určitej konkrétnej situácii) výhodnejšie. Aplikáciu občiansko-právnej premlčacej doby v absolútnych obchodno-právnych zmluvách majúciach spotrebiteľský charakter odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý rozhodoval o sťažnosti podnikateľa poskytujúceho stavebné úvery (uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 19.6.2013, vydané

pod sp. zn. I. ÚS 402/2013). V uvedenom kontexte zákonodarca reagoval novelizáciou ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (posledná veta), podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy sa prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva.

S účinnosťou od 1. mája 2014 bolo do ZoOS zákonom č. 102/2014 Z.z. zavedené ustanovenie § 5b, podľa ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Predmetným ustanovením § 5b ZoOS bola súdu zakotvená povinnosť v konaniach, v ktorých je uplatnený nárok zo spotrebiteľskej zmluvy voči spotrebiteľovi, prihliadať na premlčanie nároku ex offo - z úradnej povinnosti. Ide o výnimku z ustanovenia § 100 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka (resp. § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka), podľa ktorého na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. V spotrebiteľských veciach aj bez toho, aby sa spotrebiteľ dovoľal premlčania voči nemu uplatneného nároku, má súd povinnosť skúmať, či nárok nie je premlčaný a ak dospeje k záveru, že premlčaný je, musí na túto skutočnosť prihliadnuť a žalobcovi nárok nepriznať. Nakoľko právna úprava § 100 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka (resp. § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka (prihliadania súdu na premlčanie nároku)) je vo svojej podstate procesnoprávnou normou (aj keď je uvedená v hmotnoprávnom predpise) a k § 5b ZoOS zákonodarca neprijal žiadne prechodné ustanovenie, je potrebné od 1. mája 2014 vo všetkých konaniach týkajúcich sa nárokov voči spotrebiteľom ex offo prihliadať na námietku premlčania.

Predmetné zákonné ust. § 5b ZoOS upravuje postup súdu pri rozhodovaní o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv a súdu ukladá povinnosť ex offo prihliadať na premlčanie aj bez námietky účastníka konania, a to vo všetkých veciach, v ktorých bolo začaté súdne konanie a v čase účinnosti tohto ustanovenia nebolo vo veci ešte rozhodnuté. Keďže ustanovenie upravuje postup súdu, nebolo zavedené ani osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by účinky posúvalo na veci rozhodované po účinnosti predmetnej právnej úpravy.

Aj v prípade, že by prvostupňový súd neaplikoval predmetnú úpravu, musel by odvolací súd v súlade s § 213 ods. 2 O.s.p. vyzvať účastníkov konania, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia § 5b ZoOS a aplikovať toto ustanovenie ex offo v odvolacom konaní.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní nebol úspešný navrhovateľ, úspešní boli odporcovia, ktorí si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa ust. § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnili, resp. ani im žiadne trovy nevznikli, preto rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.